



شنبه ۱۰ خرداد ۱۴۰۴ • صفحه ۲۰ • هزارتومان • سال چهارم • شماره ۷۹۹
www.hammihaonline.ir

بازبینی نظارت‌ها

بررسی اظهارات اخیر رئیس قوه قضائیه
در گفت‌وگو با **عبدالصمد خرمشاهی** و **کامبیز نوروزی**

زیر تیغ نامه‌های محرمانه

روایت کارشناسان از آنچه
در جریان واگذاری سهام خودروسازان بر بورس گذشت

بزنگاه دوستی

یادداشتی از **علی ورامینی**
درباره مازیار میری که با بیماری سختی دست به گریبان است



اقتادن بر خاک، در اتاقکی کوچک

قصه زنایی که در بندر شهید رجایی کار می‌کردند و در انفجار جان باختند

سرمقاله

اصلاح طلبی راه یا مغازه؟

اصلاح‌طلبی و اصلاح‌طلبان دو موضوع جدا از هم و در عین حال مرتبط با هم هستند. مثل سوسیالیسم یا لیبرالیسم یا اصلاح‌طلبی، که سه کلمه و اسم مصدری هستند که فراتر از حزب و گروه و فرد، ناظر به توصیف سه رویکرد هستند؛ در حالی که سوسیالیست، لیبرال و اصلاح‌طلب اسم فاعل و ناظر به افراد یا گروه‌هایی هستند که درست یا نادرست خود را منتسب به این سه رویکرد و مکتب می‌دانند و منحصر به هیچ فرد و گروهی نیست. اتفاقاً کمونیست‌ها از هنگامی سقوط کردند که حزب، گروه و فرد خود را داعیه‌دار تمامی کمونیسم دانستند و هرکس غیر از خود را مرتد و تجدیدنظرطلب دانستند و حکم به حذف آنان دادند. این روند میان مذهبی‌ها از هر فرقه و نحله‌ای نیز دیده می‌شود و اسامی فاعلی که خودشان باشند را تنها مصداق اسامی مصدری و مفهومی می‌دانند و دیگران را تکفیر می‌کنند. چنین رفتاری در رویکردهای لیبرالیستی کمتر دیده می‌شود و اتفاقاً برخلاف تصور اولیه که چنین تساهلی ممکن است به ناپایداری فکری آنان منجر شود، تجربه نشان داده که این گزاره غلط است و این رویکردهای متصلب هستند که در عمل شکننده‌ترند. یکی از مشکلات مهم این است که در جریان عمل این دو ویژگی بر هم تطبیق پیدا می‌کنند. همه می‌دانند که «کلینکس» نام تجاری اولین دستمال کاغذی بود؛ ولی مردم برخی از کشورها، کم‌کم به جای دستمال کاغذی از کلمه کلینکس استفاده می‌کنند، در حالی که امروز ده‌ها مارک و نام دیگر وجود دارد. این موضوع در ایران در مورد پودر لباسشویی برف هم صادق است. این خطا در مورد کالاهای مصرفی خطر چندانی ندارد؛ ولی اگر قرار باشد مکاتب فکری و سیاسی را نیز منحصر به گروه اولیه و بنیانگذاران کنیم، خطای بزرگی را مرتکب شده‌ایم. اصلاح‌طلبی یک رویکرد و شیوه سیاسی است. اساس آن بر پرهیز از خشونت، رفتارهایی باریک و هزینہ پایین، مشارکت حداکثری مردم، تغییرات گام‌به‌گام، به رسمیت شناختن دیگران، دفاع از حاکمیت قانون، دفاع از تناسب قدرت و مسئولیت، دفاع از شفافیت، دفاع از عقلانیت و علم و... در واقع اصلاح‌طلبی مجموعه‌ای از قواعد روش سیاسی برای تحولات مناسب و پایدار است. اصلاح‌طلبان می‌دانند که این روش صبر و حوصله می‌طلبد. البته هزینه‌های آن کم و دستاوردهایش قطعی‌تر و پایدارتر است. در حالی که تجربه نشان داده است روش‌های رادیکال نه تنها پرهزینه است، بلکه با موفق نخواهد شد یا در صورت موفقیت با چنان بحران‌هایی مواجه می‌شوند که برای بقای خود در اولین گام همه اهداف اولیه خود را قربانی خواهند کرد. خط مشی اصلاح‌طلبی که از دوم‌خرداد سال ۱۳۷۶ آغاز شد، به مرور زمان و به دلایل گوناگون (که پرداختن به آن در اینجا ممکن نیست) با چالش‌های فراوانی مواجه شد. گرچه دوره ۷۶ تا ۸۴ بهترین دوره تاریخ جدید ایران از اغلب جهات بود، ولی بی‌توجهی اصلاح‌طلبان به تثبیت این دستاوردها ایران را وارد دوره سیاهی کرد که بدون تردید از اغلب جهات سیاه‌ترین دوره تاریخ جدید ایران بود. متأسفانه برای جبران این دوره و این ضعف پیش آمده وارد باتلاق ۸۸ شدند که به جای بهبود، اوضاع را بدتر و امنیتی کرد و همه بدون استثنا زیان دیدند و دست تندترین نیروهای سیاسی را در عرصه عمومی باز کرد. البته افول اصلاح‌طلبان از پایان و حتی اواسط مجلس ششم آغاز شده بود و ریشه این افول نیز در عدول نسبی از برخی اصول پیش گفته بود. مشکل فقط افول اصلاح‌طلبی نبود؛ بلکه مترادف دانستن اصلاحات با اصلاح‌طلبی بود که عده‌ای شکست و عدم موفقیت یکی را به منزله شکست دیگری تلقی کردند. **۵**

بررسی نکته کلیدی پیام اخیر خاتمه

اصلاحات



غلامرضا ظریفیان استاد تاریخ و فعال سیاسی اصلاح طلب

اصلاحات را می‌توان بانگهای تاریخی، نه فقط اصلاح‌طلبان که مجموعه‌ای شناسنامه‌دار توصیف کرد که جبهه‌ای به نام جبهه اصلاح‌طلبان داریم و دارای مانیفست و چارچوبی هستند. اصلاحات فراتر از این جریان اصلاحات است و می‌تواند بسیاری از کسانی را که بر چسب اصلاحات ندارند اما اندیشه اصلاح‌طلبانه دارند را در خود جای دهد و آن‌ها کمک کنند که روند جامعه به جای شورش و انقلاب و هرج و مرج به سمت اصلاحات با نگاه روبه جلو برود.



محمد رضا جلالی پور عضو مرکزی جبهه اصلاحات ایران

جبهه‌های سیاسی باید حول راهبرد شکل بگیرند؛ در غیر این صورت به گروه ذی‌نفع، محافل رفاقتی، قبایل سیاسی و توزیع رانت تبدیل می‌شوند. حول راهبرد هم آرایش نهادی شمول‌گرا، دموکراتیک و شفاف توانایی جذب بیشتری دارد. الان احزاب عضو جبهه بدون توجه به اندازه‌شان حق رای یکسان دارند و اعضای حقیقی هم به شکل دموکراتیک توسط بدنه انتخاب نمی‌شوند. جبهه اصلاحات نیاز به خون تازه و تکثرپذیری و شفافیت و دموکراسی عمیق‌تری دارد.



سیدحسین رسولی عضو مرکزی جبهه اصلاحات ایران

آنجایی که آقای خاتمی به ما اصلاح‌طلبان و جبهه اصلاحات توصیه می‌کند که اصلاح‌طلبی را فراتر از اصلاح‌طلبان جست‌وجو کنید، در حقیقت هدفی مدنظر رهبر اصلاحات است که فقط با قرار گرفتن همه ظرفیت‌های سیاسی کشور در ذیل چتر توسعه‌طلبی پایدار و همه‌جانبه ایران و با حفظ حقوق اساسی و قبول همه تنوعات مذهبی و قومی و عبور از دوگانه‌های مخرب جنسیتی و حنسی عبور از شکاف‌های نسلی مقرر می‌شود و جامعه ما امروز به این رویکرد نیازمند است.

روزنامه نگاران با سابقه مطرح کردند:

پیشبرد مذاکرات نیازمند آزادی رسانه‌هاست

ماشاالله شمس‌الواعظین سردبیر پیشین و پژوهشگر مسائل خاور میانه



تبادل نظر در مورد یک مسئله ملی حق اختصاصی مقام‌های دولتی و حکومتی نیست. وزیر محترم امور خارجه همواره می‌گوید که پای میز مذاکره با آمریکا از حقوق ملت ایران پاسداری می‌کند. همانگونه که برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای حق طبیعی ملت ایران است، حق اظهارنظر در خصوص مسائل متبایه کشور از جمله موضوع‌های سیاست خارجی و به‌ویژه مذاکرات با ایالات متحده آمریکا هم از جمله حقوق ملت است که باید مورد پاسداری قرار گیرد.

جلال خوش‌چهره روزنامه‌نگار و تحلیلگر روابط بین‌الملل

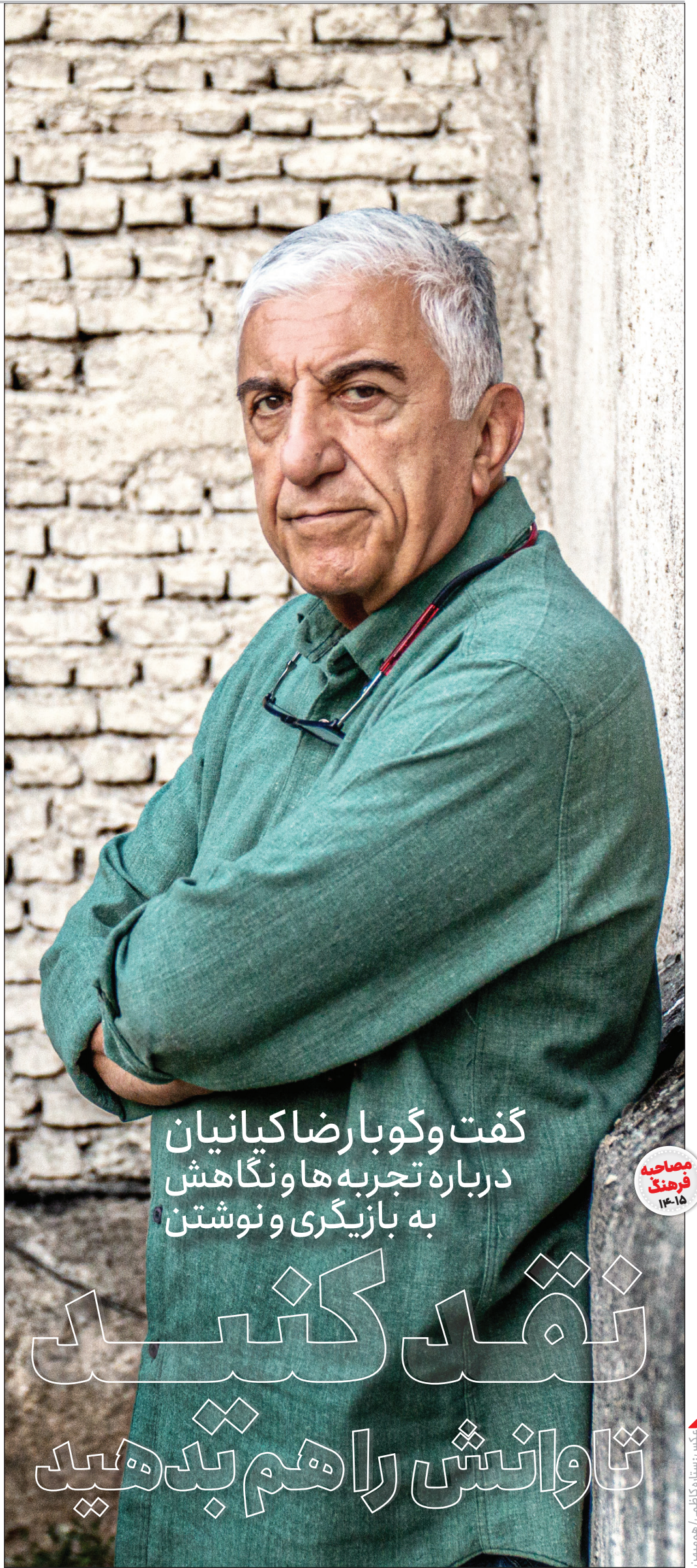


وقتی توصیه می‌کنند که فقط از محتوای داخلی و رسمی استفاده شود، سوالی که پیش می‌آید این است که اساساً چه محتوایی تولید می‌شود که مورد استفاده رسانه‌ها قرار بگیرد؟ کدام منبع علنی یا پنهانی اخبار، اطلاعات و تحلیل رسمی در اختیار رسانه‌ها قرار می‌دهد که رسانه‌ها از آن استفاده کنند؟ وقتی تولید فکر نمی‌شود، تولید ایده نمی‌شود، حتی از جانب حکومت تولید محتوایی انجام نمی‌گیرد که بتواند روشنگری کند و دست رسانه‌ها را باز کند، طبیعی است که عرصه را در اختیار رسانه‌های بیرونی گذاشته‌ایم.

حسن لاسجردی استاد دانشگاه و کارشناس رسانه



برداشت من این بود که نیت صدور چنین ابلاغیه‌ها و توصیه‌نامه‌هایی این نیست که نخواهند اطلاع‌رسانی صورت بگیرد و اخبار در اختیار مردم قرار بگیرد. تدوین‌کنندگان توصیه‌نامه‌ها خودشان بهتر از هر کس می‌دانند که در شرایط امروز جهان که شبکه گسترده‌ای از ارتباطات جهانی وجود دارد، هر کسی به سادگی می‌تواند به خبرها و اطلاعات دسترسی داشته‌باشد و شهروندان می‌توانند به سادگی انتخاب کنند که از کدام رسانه و کدام منبع اطلاعات دریافت کنند و به سلیقه خود برداشت کنند.



گفت‌وگو با رضاکیانیان
درباره تجربه‌ها و نگاهش
به بازیگری و نوشتن

نقد کنید تاوانش را هم بدهید

مصاحبه
فرهنگ
۱۴۰۱